

Migraine en cardiovasculaire risico's

Vraagstelling

Is er een verband tussen migraine en cardiovasculaire aandoeningen?

Betekenis voor huisarts en patiënt

In dit onderzoek komt een aantal duidelijke feiten naar voren. In de eerste plaats blijkt dat het risico op een ischemisch CVA bij migraine met aura tweemaal groter is dan bij migraine zonder aura. Ook bij vrouwen, jongere personen (< 45 jaar), rokers en pilgebruiksters zijn de risico's op een ischemisch CVA groter. Er is geen enkele aanwijzing dat migraine de kans op een hartinfarct en overlijden als gevolg van cardiovasculaire aandoening zou vergroten. De huisarts kan deze feiten bij de voorlichting aan migrainepatiënten betrekken. In een herziening van de NHG-Standaard Hoofdpijn dienen deze gegevens eveneens te worden benadrukt.¹

Korte beschrijving

Inleiding Migraine is een erfelijke hersenaandoening waarbij vasculaire mechanismen een rol spelen.¹ Er zijn diverse onderzoeken gepubliceerd waarbij een verband wordt gezien tussen migraine en ischemische beroertes. Recent verschenen er onderzoeken die een verband veronderstellen tussen alleen migraine met aura en ischemische CVA's. Ook zijn er publicaties die suggereren dat migraine samenhangt met hartinfarct en cardiovasculaire mortaliteit. In dit artikel presenteren de auteurs een uitgebreide meta-analyse over het verband tussen migraine en cardiovasculaire aandoeningen.²

Patiëntenpopulatie De auteurs zochten in PubMed, EMBASE en de Cochrane Library naar artikelen die migraine én cardiovasculaire aandoeningen als onderwerp hadden. Ze traceerden 5746 onderzoeken. Hiervan elimineerden ze er 5714 op basis van titel en abstract. Van de 32 overgebleven onderzoeken excludeerden ze er na bestudering nog eens 7, zodat er 25 voldeden aan de vooraf gestelde selectiecriteria: 10 cohortonderzoeken (n = 873-103.376), 13 patiëntcontroleonder-

zoeken (n = 72-506) en 2 cross-sectionele onderzoeken (n = 12.409-12.750). Met de resultaten van deze observationele onderzoeken werden diverse deelvragen beantwoord. De auteurs voerden ook gestratificeerde analyses uit op basis van geslacht, leeftijd (< 45 jaar versus > 45 jaar), OAC-gebruik en rookgedrag.

Uitkomstmaat De resultaten werden gepoold, voor zover dit mogelijk was. De auteurs berekenden relatieve risico's (RR) voor de verschillende deelvragen (ischemisch CVA en andere cardiovasculaire aandoeningen). Bij de analyse ging men ervan uit dat de OR's berekend bij patiëntcontroleonderzoeken gelijk waren aan de RR's berekend bij de cohortonderzoeken.

Resultaten Het RR voor migraine met aura en een ischemisch CVA was 2,16 (95%-BI 1,53-3,03), terwijl dit voor migraine zonder aura 1,23 (95%-BI 0,90-1,69) was. Bij vrouwen was het risico op een ischemisch CVA groter dan bij mannen (RR 2,08; 95%-BI 1,13-3,84 versus RR 1,37; 95%-BI 0,89-2,11). Jongere personen (< 45) hadden een groter risico (RR 3,65; 95%-BI 2,21-6,04). Ook rokers (RR 9,03; 95%-BI 4,22-10,34) en vrouwen met OAC (RR 7,02; 95%-BI 1,51-32,68) hadden een

hoger risico. Er was geen verband tussen migraine en een hartinfarct (RR 1,12; 95%-BI 0,95-1,32) en evenmin tussen migraine en een cardiovasculaire dood (RR 1,03; 95%-BI 0,79-1,34).

Conclusie van de onderzoekers Uit dit uitgebreide systematische literatuuronderzoek kwam naar voren dat migraine met aura een duidelijk verband heeft met een ischemisch CVA. Het verband was sterker indien men relatief jong was, rookte en bij vrouwen die de pil slikten. Migraine hing niet samen met andere cardiovasculaire aandoeningen.

Bewijskracht 2a (systematic reviews of cohort studies) / 3a (systematic review of case-control studies).³

Arie Knuistingh Neven

1 Knuisting Neven A, Bartelink MEL, De Jongh TOH, Ongerling JEP, Oosterhuis WW, Van der Weerd PCM, Pijnenborg L, et al. NHG-Standaard Hoofdpijn. www.nhg.org. Geraadpleegd in november 2009.

2 Schürks M, Rist PM, Bigal ME, Buring JE, Lipton RB, Kurth T. Migraine and cardiovascular disease: systematic review and meta-analysis. *BMJ* 2009;339:b3914.

3 www.essentialevidenceplus.com/product/ebm_loe.cfm?show=oxford.

Foto: Shutterstock/Sophie Bengtsson